

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

30 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

examinând, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Botnaru Grigore în numele inculpatului Atamaniuc Dan și de către avocatul Caminscaia Aliona în numele inculpatului Nistor Marius-Denis, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui

Nistor Marius-Denis XXXXXX, născut la
xxxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx;

Atamaniuc Dan XXXXXX, născut la xxxxxx,
originar și domiciliat xxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.10.2018 – 10.05.2022;

Instanța de apel: 13.06.2022 – 12.10.2022;

Instanța de recurs: 21.02.2023 – 30.05.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 mai 2022, **Nistor Marius-Denis** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 286 Cod penal și condamnat în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor articolelor 70 alin. (3), 79 Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, s-a dispus a adăuga parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei, stabilite prin sentința Judecătoriei Bălți din 06 martie 2018 lui Nistor Marius-Denis, și i s-a stabilit o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin prezenta sentință și Decizia Curții de apel Bălți din 10

mai 2017, i-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani și 2 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori, stabilind o pedeapsă definitivă în cazul cumulului de sentințe sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus a fi aplicată măsura de reprimare în privința lui Nistor Marius-Denis sub formă de arest.

Termenul de ispășire a pedepsei stabilit lui Nistor Marius-Denis s-a dispus a fi calculat din data pronunțării sentinței – 10 mai 2022, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei aflării lui în detenție din 12 noiembrie 2016, și cu includerea reducerii pedepsei cu 76 zile stabilite prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 31 iulie 2020 și a 80 zile stabilite prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 octombrie 2021, și alte reduceri de pedeapsă înregistrate pe perioada de executare a pedepsei.

Măsura preventivă - arestul, numită în privința lui Nistor Marius-Denis s-a dispus a fi menținută până când sentința va deveni definitivă.

Atamaniuc Dan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 286 Cod penal și condamnat în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3), 79 Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus a fi aplicată măsura de reprimare în privința lui Atamaniuc Dan se aplică sub formă de arest.

S-a dispus ca la momentul reținerii, Atamaniuc Dan urmează a fi instalat în Instituția Penitenciar nr. 13, mun. Chișinău.

Termenul de ispășire a pedepsei, s-a dispus a fi calculat din momentul reținerii lui Atamaniuc Dan.

Măsura de reprimare arestul, numită în privința lui Atamaniuc Dan, s-a dispus a fi menținută până când sentința va deveni definitivă.

Totodată, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 mai 2022 au fost recunoscuți vinovați Cojocari Nicolae și Lozovan Artiom, însă în privința acestora nu au fost depuse recursuri ordinare.

Prin sentință, a fost admisă acțiunea civilă a lui Malai Andrei către Cojocari Nicolae, Nistor Marius-Denis, Atamaniuc Dan și Lozovan Artiom și s-a dispus de a fi încasat în mod solidar din contul lui Cojocari Nicolae, Nistor Marius-Denis, Atamaniuc Dan și Lozovan Artiom în beneficiul lui Malai Andrei prejudiciul material în sumă de 2 000 (două mii) lei.

S-a mai dispus încasarea în mod solidar din contul lui Cojocari Nicolae, Nistor Marius-Denis, Atamaniuc Dan și Lozovan Artiom, în contul statului cheltuielile judiciare de plată a expertizei în sumă de 224 (două sute douăzeci și

patru) lei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Nistor Marius-Denis, executând pedeapsa stabilită în penitenciarul nr. 10 Goian, amplasat în s. Goian, mun. Chișinău, la 05 mai 2018, aproximativ la ora 21:55, având intenția dezorganizării activității penitenciarului, acționând împreună cu condamnații Cojocari Nicolae, Lozovan Artiom și Atamaniuc Dan, aflându-se în blocul nr. 3, etajul 4, l-au atacat pe supraveghetorul de la postul nr.10 sergent-inferior de justiție Malai Andrei, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză nr. 201802P1438 din 10 mai 2018, „două echimoze în regiunea gâtului și în regiunea pectorală stînga, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu un corp contodent sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate și în comun, cît și separat, se califică ca vătămare corporală neînsemnată și leziunile depistate sînt în corelație cu trauma declarată”.*

Atamaniuc Dan, executând pedeapsa stabilită în penitenciarul nr. 10 Goian, amplasat în s. Goian, mun. Chișinău, la 05 mai 2018, aproximativ la ora 21:55, având intenția dezorganizării activității penitenciarului, acționând împreună cu condamnații Cojocari Nicolae, Lozovan Artiom și Nistor Marius-Denis, aflându-se în blocul nr. 3, etajul 4, l-au atacat pe supraveghetorul de la postul nr.10 sergent-inferior de justiție Malai Andrei, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză nr. 201802P1438 din 10 mai 2018, „două echimoze în regiunea gâtului și în regiunea pectorală stînga, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu un corp contondent sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate și în comun, cît și separat, se califică ca vătămare corporală neînsemnată și leziunile depistate sînt în corelație cu trauma declarată”.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Atamaniuc Dan și Nistor Marius-Denis au comis infracțiunea prevăzută de **art. 286 Cod penal**, după semnele: *acțiuni care dezorganizează activitatea penitenciarelor, adică săvîrșirea de către persoana care execută pedeapsa cu închisoare a atacului violent asupra administrației, manifestat prin aplicarea loviturilor cu pumnii și picioarele asupra reprezentantului administrației instituției penitenciare.*

Potrivit sentinței, pe parcursul examinării cauzei penale, inculpatul Atamaniuc Dan, la etapa inițială se prezenta la ședințele de judecată, ulterior însă s-a eschivat, din care considerente, cauza a fost examinată în lipsa acestuia, cu anunțarea inculpatului în căutare și participarea apărătorului, în condițiile art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 martie 2022, inculpatul Atamaniuc Dan a fost anunțat în căutare. În adresa instanței a parvenit informația despre intentarea dosarului de căutare nr. 2022020164. (f.d. 50, V-II).

Având în vedere faptul că inculpații Cojocari Nicolae, Nistor Marius-Denis, Atamaniuc Dan (cu excepția inculpatului Lozovan Artiom, anunțat în căutare și care în cadrul urmăririi penale nu a recunoscut vina), pe parcursul cercetării judecătorești au recunoscut vina în săvârșirea circumstanțelor imputate de acuzatorul de stat dar nu au fost de acord cu calificarea juridică al faptelor sale, prima instanță a stabilit că vinovăția lor în acțiuni care dezorganizează activitatea penitenciarelor, deplin s-a confirmat prin totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- avocatul Caminscaia Aliona în numele inculpatului Nistor Marius-Denis, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță prin care să fie emisă o sentință de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii;

- avocatul Botnaru Grigore în numele inculpatului Atamaniuc Dan, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpatului Atamaniuc Dan, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea unei pedepse minime sub formă de 3 ani închisoare prevăzute de sancțiunea articolului imputat, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse avocatul Caminscaia Aliona în numele inculpatului Nistor Marius-Denis a invocat că:

- Nistor Marius-Denis nu este vinovat în săvârșirea infracțiunii imputate. Instanța de judecată a apreciat unilateral probele prezentate, luând în considerație doar poziția acuzării, fără a le aprecia obiectiv, prin ce i-a fost grav încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului;

- fapta nu întrunește elementele infracțiunii imputate, iar probele prezentate de partea acuzării sunt insuficiente și irelevante;

- inculpatul, fiind audiat în ședință de judecată, vina în săvârșirea infracțiunii imputate a recunoscut-o;

- practic toată poziția acuzării se bazează numai pe declarațiile părții vătămate Malai Andrei;

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 13 iulie 2018 nu corespunde înregistrării video vizualizate în ședința de judecată, și anume pe înregistrarea video nu se vede că „În acest timp, de pe coridor, care este situat după gratii, prin fugă de Malai Andrei s-a apropiat Nistor Marius-Denis, care din săritură cu piciorul l-a lovit pe Malai Andrei. Apoi s-a apropiat deținutul Cojocari Nicolae care la fel a lovit cu piciorul în Malai Andrei. Ultimul s-a apropiat Lozovan

Artiom, care la fel lovește cu piciorul în Malai Andrei, îmbrânceala se oprește când se deschide ușa din partea stângă și un alt gardian iese pe coridor. După care deținuții se petrec după gratiile coridorului. Toți patru deținuți și anume Atamaniuc Dan, Nistor Marius-Denis, Lozovan Artiom și Cojocari Nicolae au aplicat lovituri în Malai Andrei.”;

- de către partea acuzării nu au fost prezentate probe pertinente și concludente a vinovăției inculpatului Nistor Marius-Denis în săvârșirea infracțiunii imputate, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează în favoarea inculpatului.

3.2 În motivarea solicitărilor formulate în cererea de apel depusă, avocatul Botnaru Grigore în numele inculpatului Atamaniuc Dan a invocat că:

- la stabilirea pedepsei, instanța de judecată urmează a ține cont de prevederile articolelor 75, 76, 77, 78 Cod de procedură penală;

- reieșind din faptul că nu s-au stabilit circumstanțe agravante, inculpatul Atamaniuc Dan vina și-a recunoscut-o, s-a căit sincer, a săvârșit infracțiunea în timpul minoratului, urma a-i fi aplicată ultimului o pedeapsă minimă prevăzută de sancțiunea art. 286 Cod penal, cu suspendarea condiționată a pedepsei (art. 90 Cod penal).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2022 au fost respinse ca nefondate, apelurile declarate de către avocatul Botnaru Grigore în numele inculpatului Atamaniuc Dan și de către avocatul Camiscaia Aliona în numele inculpatului Nistor Marius-Denis și menținută sentința fără modificări.

Termenul executării pedepsei stabilite lui Nistor Marius-Denis s-a dispus a fi calculat din data pronunțării sentinței – 10 mai 2022, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei aflării lui în detenție din 12 noiembrie 2016, și cu includerea reducerii pedepsei cu 76 zile stabilite prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 31 iulie 2020 și a 80 zile stabilite prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 octombrie 2021, și alte reduceri de pedeapsă înregistrate pe perioada de executare a pedepsei.

Termenul executării pedepsei stabilite lui Atamaniuc Dan s-a dispus a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpaților Cojocari Nicolae, Nistor Marius-Denis, Atamaniuc Dan și Lozovan Artiom care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Reiterând declarațiile inculpaților Cojocari Nicolae și Nistor Marius-Denis depuse în ședința de judecată a instanței de apel, declarațiile inculpatului

Lozovan Artiom depuse în cadrul urmăririi penale în calitate de învinuit, declarațiile inculpatului Atamaniuc Dan date în ședința de judecată a primei instanțe, instanța de apel a statuat că vinovăția acestora se confirmă și prin următoarea sistemă de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: conținutul declarațiilor părții vătămate Malai Andrei, conținutul declarațiilor martorului Dubniuc Pavel, conținutul raportului de expertiză nr. 201802P1438 din 10 mai 2018, conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului din 13 iulie 2018 și din înregistrarea video efectuată la data de 05 mai 2018, aproximativ la ora 22:00, în incinta Penitenciarului nr.10 Goian, com. Ciorescu mun. Chișinău, recunoscută drept mijloc material de probă prin ordonanța din 13 iulie 2018.

În decizie s-a menționat că, de către prima instanță întemeiat nu au fost reținute argumentele apărătorilor precum că Cojocari Nicolae, Nistor Marius-Denis, nu i-a aplicat lovituri lui Malai Andrei, aceștia doar au avut intenția de a interveni în conflictul inițiat între Malai Andrei și Atamaniuc Dan pentru a-i despărți, iar Lozovan Artiom era ultimul care a lovit și a aplicat o singură lovitură lui Malai Andrei, or în cadrul cercetării judecătorești partea vătămată Malai Andrei direct a indicat ordinea în care aceștia au venit la altercații, circumstanțe stabilite și în urma înregistrării video vizualizate în ședința de judecată.

Iar faptul că conflictul a început de la cerința legală privind solicitarea medicului, nu a fost apreciat de către instanța de apel drept un argument forte și plauzibil în justificarea acțiunilor ilegale ale inculpaților, din moment ce prin acțiunile sale, aceștia au pus în pericol atât securitatea sa, altor deținuți și al colaboratorilor penitenciarului, astfel încât consecințele puteau fi și mai grave.

Instanța de apel a menționat că prima instanță întemeiat a apreciat critic argumentele apărătorilor, precum că în acțiunile inculpaților lipsește latura subiectivă și obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 286 Cod penal, or, prin faptele inculpaților a avut loc atentarea la obiectul juridic și anume la relațiile sociale cu privire la viața și sănătatea colaboratorilor din instituțiile penitenciare care formează administrația acestora.

Instanța de apel a statuat că latura obiectivă a infracțiunii imputate inculpaților a fost manifestată prin săvârșirea atacului violent asupra administrației, iar sub aspectul laturii subiective, faptele imputate inculpaților s-a manifestat prin intenție directă, deoarece inculpații înțelegeau că dezorganizează activitatea penitenciarului, adică executând pedeapsa cu închisoare au săvârșit atacuri asupra administrației.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în

conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite (infr. gravă), de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a reținut că la stabilirea și individualizarea pedepsei penale, prima instanță a stabilit în conformitate cu art. 76 Cod penal, pentru inculpații Cojocari Nicolae, Nistor Marius-Denis, Atamaniuc Dan, săvârșirea infracțiunii de către un minor, iar pentru inculpatul Lozovan Artiom, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a tins vârsta de 21 ani, iar circumstanțe agravante, potrivit art. 77 Cod penal, în privința inculpaților nu au fost reținute.

Reținând că infracțiunile comise de inculpați fac parte din categoria celor grave, pe parcursul cercetării judecătorești inculpații Cojocari Nicolae, Nistor Marius-Denis, Atamaniuc Dan au recunoscut vina în săvârșirea circumstanțelor imputate, iar Lozovan Artiom pe parcursul cercetării judecătorești s-a eschivat de la instanță fiind anunțat în căutare, că inculpații Cojocari Nicolae, Nistor Marius-Denis în prezent execută pedeapsa închisorii pe o altă cauză penală, iar Atamaniuc Dan și Lozovan Artiom anterior au fost condamnați, antecedente penale nefiind stinse, având în vedere tipul infracțiunii și modul de comitere a acesteia, și ținând cont de scopul pedepsei penale în restabilirea echității sociale, corectarea condamnaților precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, reieșind din faptul că pedeapsa pentru infracțiunea comisă este stabilită doar sub formă de închisoare, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a concluzionat că corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă doar în condițiile izolării acestora de societate cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

Instanța de apel a considerat că soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpaților Cojocari Nicolae, Nistor Marius-Denis, Atamaniuc Dan și Lozovan Artiom, or aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare, ar duce la conștientizarea de către inculpați a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte ce ține de comportamentul acestora și siguranța vieții, sănătății și patrimoniului altei persoane.

Solicitarea avocatului Caminscaia Aliona privind achitarea inculpatului Nistor Marius-Denis a fost considerată de către instanța de apel una neîntemeiată, deoarece prima instanță corect a constatat dovedită pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 286 Cod penal, or, la materialele cauzei penale au fost administrate suficiente probe pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția lui Nistor Marius-Denis în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar declarațiile inculpatului Nistor Marius-

Denis le-a considerat a fi neveridice și date cu scopul evitării răspunderii penale, ce se contrazic prin întregul sistem de probe cercetate în instanța de fond, care combat în întregime versiunea inculpatului, și anume declarațiile părții vătămate, martorilor audiați luate în coroborare cu probele materiale.

Iar în ceea ce privește solicitarea avocatului Botnaru Grigore cu privire la aplicarea în privința inculpatului Atamaniuc Dan a unei pedepse sub formă de 3 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel a considerat că aceasta urmează a fi respinsă ca fiind nefondată, or pedeapsa aplicată inculpatului Atamanic Dan prin sentință este una argumentată, corespunde scopului acesteia, reieșind din gradul prejudiciabil al infracțiunii comise și personalității făptuitorilor.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

- avocatul Botnaru Grigore în numele inculpatului Atamaniuc Dan, prin care invocând incidența *pct. 6) și 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea deciziei pe cauza penală de învinuire a lui Atamaniuc Dan în baza art. 286 Cod penal, în partea stabilirii pedepsei ca fiind nefondată;

- avocatul Caminscaia Aliona în numele inculpatului Nistor Marius-Denis, prin care invocând incidența *pct. 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea sentinței și a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Nistor Marius-Denis să-i fie numită o pedeapsă mai blândă.

5.1 În susținerea recursului, avocatul Botnaru Grigore în numele inculpatului Atamaniuc Dan, invocând argumente similare celor indicate anterior în apelul declarat, suplimentar menționează următoarele:

- instanța de apel eronat a apreciat probele examinate în instanța de judecată, nu le-a dat o apreciere juridică corectă, menținând sentința instanței de fond, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, care este una prea aspră, în coraport cu fapta incriminată;

- reieșind din faptul că nu s-au stabilit circumstanțe agravante, inculpatul Atamaniuc Dan vina și-a recunoscut-o, s-a căit sincer, a săvârșit infracțiunea în timpul minoratului, urma a-i fi aplicată o pedeapsă minimă prevăzută de sancțiunea art. 286 Cod penal, cu suspendarea condiționată a pedepsei (art. 90 Cod penal).

5.2 În susținerea recursului, avocatul Caminscaia Aliona în numele inculpatului Nistor Marius-Denis invocă următoarele:

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate

asura corectării vinovatului și de condițiile de viața ale familiei acestuia și anume faptul, că infracțiunea a fost săvârșită de către un minor;

- cu toate că în sentință s-a menționat că în privința inculpatului Nistor Marius-Denis au fost aplicate prevederile art. 79 Cod penal, în realitate prima instanță nu a aplicat aceste prevederi legale, stabilindu-i pedeapsa în limitele prevăzute de lege. Instanța de apel nu a luat în considerație aceste fapte, menținând sentința.

6. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Potrivit recursurilor declarate de către avocatul Botnaru Grigore în numele inculpatului Atamaniuc Dan și de către avocatul Caminscaia Aliona în numele inculpatului Nistor Marius-Denis, autorii își întemeiază criticile, prin prisma temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în sensul că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*

sau au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În același timp, Colegiul Penal constată că recurenții sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Se atestă că recurenții invocă dezacordul cu pedepsele aplicate inculpaților Atamaniuc Dan și Nistor Marius-Denis, considerându-le prea aspre.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de avocatul Botnaru Grigore în numele inculpatului Atamaniuc Dan, și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul Penal constată că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea emisă a examinat toate argumentele invocate de către partea apărării și în soluția pronunțată a dat răspuns acestora în mod motivat, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus clar, din care considerente instanța de recurs ordinar nu identifică temeiuri de a interveni în decizia atacată, sub aspectele indicate.

Totodată, Colegiul Penal ține să menționeze, cu privire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, că alegațiile părții apărării sunt declarative și neîntemeiate, deoarece instanța de apel just a conchis asupra corectitudinii soluției primei instanțe cu privire la individualizarea pedepsei stabilite inculpaților.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.*

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

Instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, Colegiul Penal atestă că prima instanță și instanța de apel corect au aplicat prevederile articolelor 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele comiterii infracțiunilor și de practica judiciară constantă la acest capitol.

Cu toate acestea, Colegiul penal reiterează că, infracțiunea de care au fost recunoscuți vinovați Atamaniuc Dan și Nistor Marius-Denis, prevăzută de art. 286 Cod penal, prevede doar pedeapsa închisorii de la 3 la 10 ani.

Totodată, se atestă că instanțele de fond au reținut și prevederile art. 76 Cod penal (săvârșirea infracțiunii de către un minor), aplicând corespunzător prevederile articolelor 70 alin. (3) și 79 Cod penal și stabilind inculpaților Atamaniuc Dan și Nistor Marius-Denis o pedeapsă de 3 ani închisoare.

Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele recurenților, odată ce, la individualizarea pedepsei inculpaților, instanța de apel a reținut că infracțiunile comise de inculpați fac parte din categoria celor grave, pe parcursul cercetării judecătorești inculpații Nistor Marius-Denis, Atamaniuc Dan au recunoscut vina în săvârșirea circumstanțelor imputate, că inculpatul Nistor Marius-Denis, la momentul pronunțării deciziei, executa pedeapsa închisorii pe o altă cauză penală, iar Atamaniuc Dan anterior a fost condamnat, antecedentul penal nefiind stins.

Colegiul penal consideră întemeiată concluzia instanței de apel, precum că, soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpaților Nistor Marius-Denis și Atamaniuc Dan, or aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare, ar duce la conștientizarea de către inculpați a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul acestora și siguranța vieții, sănătății și patrimoniului altei persoane.

Totodată, Colegiul penal reține faptul că, motivele invocate în recursuri au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*Bujnița vs Moldova, 16 ianuarie 2007, § 20*).

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, statuează că, temeiurile invocat de către avocați, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Botnaru Grigore în numele inculpatului Atamaniuc Dan și de către avocatul Caminscaia Aliona în numele inculpatului Nistor Marius-Denis, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui *Nistor Marius-Denis XXXXXX* și a lui *Atamaniuc Dan XXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **13 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie